

רע"פ 4935/17 - שפדיה סימנדויב נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
רע"פ 4935/17 - א'

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: שפדיה סימנדויב

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, בעפ"ג 17-03-15367, מיום 14.5.2017, שניתן על ידי כב' הרכב השופטים: י' שפסר - סג"נ; ז' בוסתן; ו-נ' בכור; ובקשה למינוי סניגור ציבורי

המבקש: בעצמו

בשם הסניגוריה הציבורית: עו"ד טל ענר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' הרכב השופטים: י' שפסר - סג"נ; ז' בוסתן; ו-נ' בכור), בעפ"ג 17-03-15367, מיום 14.5.2017. בגדרו של פסק הדין, נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בנתניה (כב' השופט ע' פרייז), בת"פ 14-06-12568, מיום 2.2.2017.

רקע והליכים קודמים

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום לבית משפט השלום בנתניה, המחזיק ארבעה אישומים, ומייחס למבקש ארבע עבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); ועבירה של הפרעה לעובד ציבור, לפי סעיף 288א(1) לחוק העונשין.

עמוד 1

מחלקו הכללי של כתב האישום עולה, כי במועד הרלוונטי, היה המבקש אסיר בבית סוהר "רימונים". מעובדות האישום הראשון עולה, כי ביום 23.4.2014, בשעה 02:40 או בסמוך לכך, אמר המבקש לעוזר קצין המודיעין בבית הסוהר, כי הוא מתכוון לחתוך את מפקד אגף ההפרדה בבית הסוהר (להלן: מפקד האגף), "בהזדמנות הראשונה שתהיה" לו, והוא אף נשבע לעשות כן. בגדרי האישום השני נטען, כי ביום 23.4.2014, בשעה 15:25 או בסמוך לכך, הגיע מפקד האגף לתאו של המבקש, וביקש ממנו להושיט את ידיו לאשנב, על מנת שיוכל לכבול אותו. המבקש סירב, והחל לקלל את מפקד האגף, ואף איים בפגיעה שלא כדין בגופו של זה, בכך שאמר כי אם מפקד האגף ייכנס לתא, "יישפך פה דם". מן האישום השלישי עולה, כי ביום 23.4.2014, בשעה 11:00, או בסמוך לכך, ביקש המבקש מרופא בית הסוהר, אישור לקבלת תוספת מזון. משהסביר לו הרופא כי הוא אינו זכאי לתוספת כזו, איים המבקש על הרופא, וציין כי מאסרו עומד להסתיים, בכוונה להפחיד את הרופא או להקניטו. במסגרת האישום הרביעי נטען, כי ביום 27.4.2014, בשעה 12:00, או בסמוך לכך, איים המבקש על מפקד האגף, ואמר לו "אני לא נותן לך הרבה זמן לחיות".

3. ביום 15.9.2016, הרשיע בית משפט השלום את המבקש, בכל המיוחס לו בכתב האישום. זאת, לאחר שבית משפט השלום עמד על עדויותיהם של עדי התביעה השונים, ביחס לכל אחד מהאישומים אשר יוחסו למבקש, ונדרש לבחינת דוחו"ת שנכתבו על ידי חלק מאותם עדים, לאחר קרות האירועים המתוארים בכתב האישום. עוד נדרש בית משפט השלום לבחינת גרסתו של המבקש בפרוטרוט, כמו גם להתנהלותו והתנהגותו אף במהלך הדיונים בבית משפט השלום, וקבע כי "גירסת הנאשם [המבקש] לקויה בפערי נאמנות רבים ואין כל מקום לקבלה". לבסוף, קבע בית משפט השלום, כי "התביעה הוכיחה את כתב האישום הן עובדתית והן משפטית, וזאת למעט המילים 'המאסר שלי ייגמר ואתה תראה' המפורטות באישום השלישי". בכפוף להערה זו, הורשע המבקש בכל המיוחס לו בכתב האישום.

4. ביום 2.2.2017, ניתן גזר דינו של בית משפט השלום בעניינו של המבקש. בבואו לקבוע את מתחם הענישה, עמד בית משפט השלום על הערכים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של המבקש. בית משפט השלום ציין, בהקשר זה, כי מעשיו של המבקש כוונו לזרוע פחד בקרבם של בעלי תפקידים בבית הסוהר, על מנת להרתיע אותם מלבצע את תפקידיהם נאמנה; וכי אימויו של המבקש חותרים תחת עקרון ההרתעה שבעצם הטלתו של עונש מאסר, ו"פוגעים במשטר הכולל הנדרש בכלא". עוד ציין בית משפט השלום, כי מדובר באיומים ברף חומרה גבוה, וב"אדם חסר רסן". בנוסיונות אלה, התרשם בית המשפט השלום, כי לא "ניתן לקבוע רף ענישה תחתון שאינו מאסר בפועל", ולפיכך, נקבע כי מתחם העונש ההולם נע בין "מאסר בפועל שתחילתו במספר חודשים", לבין 18 חודשי מאסר, לריצוי בפועל.

לצורך קביעת העונש המתאים בגדרי מתחם הענישה, עמד בית משפט השלום על עברו הפלילי המכביד של המבקש, אשר שפוט זה מכבר לתקופת מאסר ארוכה, שגם במהלכה הוא עבר עבירות נוספות והורשע בהן. בית משפט השלום הוסיף וציין, בהקשר זה, כי מעיון בגיליון הרשעותיו הקודמות של המבקש עולה, כי "מדובר באדם שאיומים הם לחם חוקו". עוד ציין בית משפט השלום, כי גם לאחר האירועים עליהם הוא נשפט בתיק זה, שב המבקש וביצע עבירות איומים תוך כדי תקופת מאסרו, חרף העובדה שהוא כבר הורשע בתיקים אחרים. כמו כן, התייחס בית משפט השלום לעובדה כי המבקש לא הודה בעבירות, ולפיכך, נקבע כי הוא אינו זכאי להקלה בעונש הניתנת למי שלקח אחריות על מעשיו. לאור האמור במכלול, סבר בית המשפט השלום, כי מדובר במקרה חריג, אשר בו יש מקום להטלת מאסר בפועל, ברף העליון של מתחם הענישה. משכך, השית בית משפט השלום על המבקש 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, במצטבר לתקופת המאסר הנוכחית שהמבקש מרצה; ו-12 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור המבקש את העבירה בה הוא הורשע, למשך 3 שנים מיום מתן גזר הדין.

5. בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, מיום 14.5.2017, נדחה ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום. בפסק הדין, ציין בית המשפט המחוזי, כי המבקש מעולם לא הביע חרטה על מעשיו; כי חומרת העבירות בהן הוא הורשע היא "רבה וגדולה", שכן המעשים כוונו נגד ממלאי תפקידים, שלהם ממשק קבוע עם אסירים, וזאת במטרה להרתיע אותם מביצוע תפקידיהם; וכי "גם במסגרת ההליך עצמו התנהל המערער [המבקש] באופן בוטה, ואף הוצא מאולם הדיונים". בנסיבות אלו, לא ראה בית המשפט המחוזי מקום להתערבות בגזר הדין שהושת על המבקש, על ידי בית משפט השלום.

בקשת רשות הערעור

6. ביום 19.6.2017, הגיש המבקש את הבקשה לרשות ערעור שלפניי, ובקשה למינוי סניגור ציבורי בצידה. בבקשת רשות הערעור נטען, כי התערבותו של בית משפט זה נדרשת על מנת למנוע עיוות דין, שכן העונש שהושת על המבקש חמור יתר על המידה. עוד נטען בבקשה, כי הערכאות הקודמות שקלו רק שיקולים לחומרה, וכלל לא התייחסו לאף שיקול רלוונטי לקולה, כגון מצבו הבריאותי של המבקש; טענותיו נגד אנשי השב"ס; ותנאי הכליאה הקשים שהוא מצוי בהם, שכן נמסר כי הוא מצוי תחת הפרדה מאז שנת 2013. לעמדתו של המבקש, מדובר באירועים שהתרחשו באופן ספונטני, ללא תכנון מוקדם, ואשר הסתיימו ללא אלימות פיזית, וללא גרימת נזק.

7. ביום 28.6.2017, התקבלה תגובתה של הסניגוריה הציבורית לבקשה למינוי סניגור. בתגובה מטעמה, ציינה הסניגוריה, כי המדיניות בה היא נוקטת, "אינה הגשת ערעורים ובקשות רשות ערעור באופן אוטומטי", וכי על רקע זה, הגיש המבקש את בקשת רשות הערעור בכוחות עצמו. לאחר מכן, מסרה הסניגוריה הציבורית בתגובתה, כי היא משאירה את סוגיית מינוי הסניגור לצורך ייצוגו של המבקש בהליך שבכותרת, לשיקול דעתו של בית משפט זה.

למקרא האמור בבקשת רשות הערעור, ובתגובת הסניגוריה הציבורית, נחה דעתי, כי בנסיבות המקרה דנן, אין מקום להורות על מינוי סניגור ציבורי למבקש, לצורך ייצוגו בהליך שבכותרת, ולפיכך, הבקשה למינוי סניגור ציבורי נדחת בזאת.

דין והכרעה

8. לאחר עיון בבקשת רשות הערעור ובצרופותיה, הגעתי לידי מסקנה, כי היא אינה מעוררת כל שאלה משפטית עקרונית, או שאלה בעלת השלכות ציבוריות רחבות היקף, החורגות מעניינו הפרטי של המבקש; בנוסף, איני רואה חשש מפני עיוות דין בעניינו של המבקש, או אי-צדק ממשי שנעשה לו. משכך, הבקשה אינה עונה על אמות המידה שנקבעו בפסיקתו של בית משפט זה, למתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי" (רע"פ 1728/17 פלוני נ' מדינת ישראל (10.3.2017); רע"פ 9171/16 כלבונה נ' מדינת ישראל (5.1.2017); רע"פ 6300/16 שנאן נ' מדינת ישראל (18.8.2016)). זאת ועוד, הבקשה שלפניי נסובה על חומרת העונש אשר נגזר על המבקש בלבד, שעה שידוע, כי בקשות מסוג זה אינן מצדיקות, ככלל, מתן רשות ערעור, אלא אם מדובר בסטייה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות דומות (רע"פ 1052/17 ג'ברין נ' מדינת ישראל (12.3.2017); רע"פ 10116/16 דסוקי נ' מדינת ישראל (24.1.2017); רע"פ 4512/15 הרוש נ' מדינת ישראל (6.7.2015)). בענייננו, היו הערכאות הקודמות תמימות דעים, כי נוכח חומרת העבירות, והעובדה כי המבקש לא הורתע מביצוען חרף הרשעתו בעבירות דומות בעבר, אין מנוס מלהשית עליו עונש מאסר משמעותי, במצטבר למאסר הממושך שהוא מרצה בלאו הכי. אין ספק בידי, כי 18 חודשי

עמוד 3

מאסר כעונש לעבירות איומים הינו, ככלל, בגדר עונש חמור. ואולם, נוכח מכלול הנסיבות, במקרה דידן, סבורני כי עונש זה היה הכרחי. העובדה כי המבקש שב וחזר על מעשיו, גם לאחר שכבר התנהלו נגדו ההליכים הפליליים בתיק דנן, ממחישה לטעמי כי אכן העונש הינו מאוזן וראוי, וכי אל לו למבקש להלין אלא על עצמו. אני תקווה כי המבקש ישפר את דרכיו בתוך כתלי בית המאסר, על מנת שלא ישוב ויסבך עצמו פעמים נוספות, בעבירות כגון דא.

9. סוף דבר, הבקשה לרשות ערעור נדחית בזאת.

ניתנה היום, ב' באלול התשע"ז (24.8.2017).

ש ו פ ט
